

PRESSEMEDDELELSE

Gammel Estrup holder jul for både herskab og tjenestefolk

Julen står for døren – også på herregården Gammel Estrup, hvor man kan opleve den julepyntede herregård og se, hvordan både herskab og tjenestefolk forberedte sig til julen for godt 100 år siden, da den sidste greve boede på stedet.

Fra 26. november kan man opleve særudstillingen Jul for herskab og tjenestefolk, når hele herregården er pyntet op til jul. Museumsinspektør Marie Aaberg Andersen fortæller:

”I Spisestuen er der dækket op til herskabets julemiddag, og i Riddersalen stråler juletræet. I stuerne kan man se, hvor grevefamilien drak kaffe efter middagen, før juletræet blev tændt, og hvor børnene efter juletræsdansen nød deres gaver, og familien samledes om flyglet og sang julesange. Man kan også besøge husjomfruen i Herregårdskøkkenet, der fremtryller julens bagværk på det store brændekomfur og serverer kaffe fra den store Madam Blå kaffekande. Og de mindste kan gå på opdagelse i kælderens og hjælpe herregårdsnissen med forskellige opgaver”.

Juleforberedelser

Udgangspunktet for Jul på Gammel Estrup er historien om den vigtige og travle tid, som julen var på herregården for godt 100 år siden. Der var nemlig meget at gøre både for herskabet og ikke mindst tjenestefolkene, som måtte i gang med juleforberedelserne flere måneder før højtiden, fortæller museumsinspektøren:

”Tilbage i 1918 kunne Christen greve Scheel fejre sin første jul på Gammel Estrup. Det var en tid, hvor der stadig var herskab og tjenestefolk, og hvor der endnu blev ført stort hus på herregården, ikke mindst i julen, hvor grevefamilien var samlet, og man havde mange overnattende gæster. For herskabet gik juledagene efter juleaften med jagter, kaneture, julelege, juleselskaber og baller med nabogodserne osv., mens tjenestefolkene havde travlt med at gøre rent, redde senge, bære

GAMMEL ESTRUP
DANMARKS HERREGÅRDSMUSEUM
THE DANISH MANOR & ESTATE MUSEUM

Randersvej 2
8963 Auning
Danmark

T +45 8648 3001
F + 45 8648 3181
post@gammelestrup.dk
www.gammelestrup.dk

brænde og fyre op i de mange ovne, servere og slæbe vand til værelserne til vask og bad. I køkkenet skulle der både slagtes, brygges øl, bages og meget andet fra slutningen af november, så man havde travlt”.

Det var ikke kun i hovedbygningen, at herregårdens arbejdende folk havde travlt – også på avlsgården og i skoven var der juleforberedelser, og hvis man har tid til en ekstra gåtur ved sit besøg på Gammel Estrup, kan man ved selvsyn se, hvordan en arbejderfamilie holdt jul i Skovarbejderhuset i herregårdsskoven Lunden.

Adventsforøjelser

I alle adventsweekender er der særligt gang i juleforberedelserne i det store hus, og der er skruet op for aktiviteterne for både store og små. Man kan blandt andet få sig en dans om det store juletræ i Riddersalen og synge julen ind med forskellige lokale kor, sangere og musikere. Og der er mulighed for at købe juletræer og julepynt af de lokale Lions Club Svaner samt hjemmelavede æbleskiver, bagt på stedet af Auning Spejderne. Man kan også besøge juleværkstedet, hvor er i første adventsweekend koges herregårdsklejnere og de sidste tre adventsweekender bliver afholdt bageværksted for børn.

I weekenden 7.-8. december er der særligt fokus på Herregårdskøkkenet, hvor man kan følge det store arbejde med at lave gammeldags julesul som flæskesteg, leverpostej og medister. I weekenden Den 14.-15. december kan man komme med på særlige rundvisninger for børn, og 22. december inviterer Gammel Estrup til traditionsrig julegudstjeneste og historisk julefejring.

Fakta

- Jul for herskab og tjenestefolk på Gammel Estrup er 26. november-22. december samt 27.-29. december. Tirsdag-søndag kl. 10-16.
- Alle dage kan man opleve juleudstillingen og besøge Husjomfruen i Herregårdskøkkenet.
- I adventsweekenderne er der klejnekogeri/bageværksted, julekoncerter, julestue og boder med juletræer og julepynt samt æbleskivesalg i Orangeriet i haven.
- Entré til museet er 140 kr. for voksne – børn under 18 år går gratis ind. Billetten gælder også til nabomuseet Det Grønne Museum.

Se hele programmet på gammelestrup.dk/event/jul

Info om historisk jul: museumsinspektør Marie Aaberg Andersen:

ma@gammelestrup.dk / T 8795 0702 (4035 9116).

Info om juleprogram og juleaktiviteter: museumsinspektør Marie Kirstine

Elkjær på me@gammelsstrup.dk / T 8795 0703 (2478 9864).

På herregården Gammel Estrup kan man opleve jul for herskab og tjenestefolk som for 100 år siden. Foto: Jørgen Vest Rasmussen.

Man kan blandt andet følge juleforberedelserne i Herregårdskøkkenet, der var centrum for en masse af det arbejde, der skulle gøres op til højtiden. Foto: Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum.

Fakta om Gammel Estrup

- **Herregården Gammel Estrup.** Gammel Estrup er en af Danmarks bedst bevarede Renæssanceherregårde. Gammel Estrup var i mere end 600 år i samme families eje.
- **Danmarks Herregårdsmuseum.** Museet blev oprettet i 1930. Danmarks Herregårdsmuseum er i dag et statsanerkendt specialmuseum. Museet beskæftiger sig med de godt 730 danske herregårde, og alt hvad dertil hører af herskab og tjenestefolk, bygninger og arkitektur, skove og marker, haver og kulturlandskab, indretnings- og boligkultur, malerkunst og møbler mm. Museet er en selvejende institution.
- **Udstilling inde og ude.** Gammel Estrups udstilling rummer en række enestående interiører for herskab og tjenestefolk fra omkring år 1500 og frem til første del af 1900-tallet. Desuden kan man opleve et helstøbt kulturmiljø med historiske haver, driftsbygninger og arbejderboliger.
- **Dansk Center for Herregårdsforskning.** Gammel Estrup er hjemsted for det nationale forskningscenter Dansk Center for Herregårdsforskning. Centeret er tovholder på det europæiske ENCOUNTER (European Network for Country House and Estate Research).
- **Aktiviteter.** Museet afholder årligt en række store arrangementer herunder 1700-talsfestivalen, Allehelgensaften og juleaktiviteter i forbindelse med udstillingen *Jul for herskab og tjenestefolk*.
- **Børn og unge.** Museet har en aktiv kulturtjeneste for børn og unge og er regional koordinator i Skoletjenesten- videnscenter for eksterne læringsmiljøer.
- **Besøgende.** Gennemsnitligt er besøgstallet knap 100.000 om året (sammen med nabomuseet Det Grønne Museum). Gammel Estrup har desuden over en halv million besøgende online hvert år.
- **Personale og frivillige.** Personalet består af ca. 15 personer – heraf 8 fastansat. Museumsdirektør Kasper Steinfeldt Tipsmark har ansvaret for den daglige ledelse. Gammel Estrups frivillignetværk har ca. 150 medlemmer.